

Rondom Petrus en Paulus

Infoblad RK parochie - Leiden en ommelanden

Juli - September
2023
No. 7

Missionaire vrijwilligersmiddag

Zaterdag 13 mei vulde het ontmoetingsgedeelte van de Goede Herderkerk zich met vrijwilligers uit de hele parochie. Er moesten stoelen worden bijgezet ...

Vicaris-Generaal Schnell van het bisdom Breda – een militaire dienstkameraad van pastoor Broeders hoorden we – gaf ons een realistisch beeld van de huidige situatie van de Kerk in Nederland. Dit om vooral vooruit te kijken, gericht te zijn op groei.

Gastvrijheid is daarbij belangrijk, waarbij Christus zelf onze gast kan zijn. Na de inleiding stelden de twee nieuwe parochiebestuursleden Ingrid Zuure-Yang en José Smits-Miltenburg zich voor. Ingrid kerkt in de Goede Herder en José in de Joseph.

Beide straalden uit veel zin te hebben

Welkom heten

Met een lekker biertje

Dat naar jou wordt uitgekeken

Koffie aanbieden

Praatje maken

Een stoel aanbieden

De blik van Christus in de ogen van degene die je ontvangt

te bespreken:

1. Hoe zou u ontvangen willen worden als u ergens nieuw bent?
2. Hoe zorgt u dat een ander zich welkom voelt?

De uitgewisselde reacties werden nadien op gekleurde briefjes

opgehangen.

Het werd inderdaad een kleurrijk geheel. De meest voorkomende woorden

waren: Vriendelijk - Belangstellend naar de ander - Open houding. We geven hier nog enkele reacties weer.

Maar bewust laten we een paar 'briefjes' leeg. Daar kunt u zelf een reactie invullen op de bovenstaande twee vragen.

Dank en boekje over Franciscus

Zaterdag 10 juni is een mooie jubileumviering geworden (6 juni 1998-2023, 25 jaar priester). De bisschop celebreeerde de Votiefmis van het heilig Hart in de prachtig versierde Josephkerk. In de kerk vielen behalve een tiental priesters vooral de vele aanwezige religieuzen op. Daarna gaf de bisschop een inleiding over de drie jaren rond parochie-vernieuwing. Zijn aansporing was om de drieslag 'heiliging – verkondiging – caritas' in evenwicht te houden. Ook is het belangrijk als parochie enerzijds de band met de 'huiskerk' te houden, anderzijds die met het bisdom en de Wereldkerk. Na de inleiding was er nog een korte tijd van aanbidding om de Heer te danken en zijn zegen af te smeken.

Daarna was er het buffet en gelukkig ook ijs! Bij het jubileum is aan de aanwezigen een klein presentje aangeboden, een boekje over Sint Franciscus en de heilige Eucharistie. Exemplaren liggen in diverse kerken of zijn te af te halen bij het secretariaat. Dank aan allen die hebben meegewerkt aan deze feestelijke dag, aan de vele donaties voor het Katholiek Alpha Centrum en de felicitaties langs diverse wegen.

Pastoor Smith

In het volgende nummer een terugblik op de diverse momenten waarop het verlate zilveren jubileum van pastoor Broeders (10 juni 1995-2020) gevierd is.

Nieuw op het centraal secretariaat?!

De vacature in dit blad in de zomer van 2022 voor versterking op het centraal secretariaat in de Petruspastorie deed mijn hart sneller kloppen. 'Ja, dit wil ik!' dacht ik toen en ik heb met goed gevolg gesolliciteerd. Daardoor werk ik sinds augustus 2022 samen met oud-gediende Corry Boumeester, die mij inwijdt in de geheimen van het centraal secretariaat. Mijn naam is Martine Elderkamp, sinds 2013 gedoopt en gevormd in de Katholieke Kerk, en vol van het geloof, wilde ik mij op een

of andere manier inzetten voor de parochie en voor de Kerk. Ik wist alleen niet hoe. Totdat ik die vacature zag. Mijn hart ging open en de Heilige Geest sprong op met de mededeling 'dit moet je gaan doen, hier liggen jouw talenten'. En dus zei ik: 'Hier ben ik'.

En wat zijn nu die geheimen? Ons werk is veelomvattend en zeer afwisselend en dient o.a. ter ondersteuning van het pasto-

raal team en het parochiebestuur. Naast het verwerken van post, telefoon en e-mails houden we ons o.a. bezig met boekhouding, belastingen en verzekeringen; vastgoed en inventaris; personeels- en VOG-administratie; contacten met de kernen en het bisdom; verzoeken tot kerkverlating; distributie van de verschillende materialen en archivering. Veel meer dan ik in eerste instantie had verwacht en ik zeg altijd ter uitleg van mijn werk – het is alles, behalve adressen bijhouden! Nu ben ik acht maanden verder op het secretariaat, dus niet zo nieuw meer, maar kom nog elke dag nieuwe geheimen tegen.

Sylvia Maenhout namens de werkgroep

Vuurdoop

De zaterdag voor Pinksteren zijn we met elf vormelingen uit de diverse groepen en drie begeleiders naar de kathedraal gegaan voor de Vuurdoop. Op zo'n dag zien ze: ik ben niet de enige die gevormd is en gelooft, er zijn veel meer jongeren in de Kerk. Onze bisschop verwelkomde de 250 jongeren. Na het Pinksterverhaal werden er voorbeden in de diverse talen uitgesproken, wij zorgden voor

Vorbereidingsgroep missionaire parochie

De reacties die parochianen konden geven op de conceptvisie missionaire parochie HH. Petrus en Paulus zijn verzameld en de afgelopen maanden stond de gastvrijheid centraal in de communicatie. Aan het eind van dit jaar wordt er een werkgroep missionaire parochie gevormd. Op weg daar naartoe is voor een tussenstap gekozen. Aan alle acht parochiekernen is verzocht twee mensen af te vaardigen voor een voorbereidingsgroep.

Deze groep gaat de visie uitdiepen en de opdracht voor de te vormen werkgroep formuleren. Op 19 juni kwam deze groep voor het eerst bijeen om samen te bidden, visies te delen, kennis te maken met de vijf sleutels van een missionaire parochie veel ideeën te delen. Na de zomer zijn nog twee bijeenkomsten voorzien, één rond de visie en één rond de taakstelling van de werkgroep.

Nog even als geheugensteuntje, de vijf sleutels van een missionaire parochie zijn:

- 1 De persoon van Christus staat centraal, als de levende Heer met Wie wij een levende relatie kunnen hebben.
- 2 Wie deelneemt aan het parochieleven is vaak verbonden met een groep zoals koor, bestuur of ontvangstgroep. In een missionaire parochie probeert elke groep ook met elkaar van tijd tot tijd aan geloofsverdieping te doen: waarom doen we wat we doen?
- 3 Deel je geloof met anderen. Dat vraagt dat we zelf blijven leren over het katholieke geloof en er ook over durven spreken.
- 4 Iedereen in de parochie heeft talenten en aan iedereen wil de heilige Geest gaven schenken. Als we daar oog voor krijgen, kunnen we mensen beter uitnodigen voor een taak die echt bij diegene past.
- 5 Een missionaire parochie is een gemeenschap die leeft vanuit de Sacramenten en het gebed (zoals eucharistische aanbidding). Geen actie zonder contemplatie. Meer hierover op www.missionaireparochie.nl

Pastoor Smith

Nieuws vanuit Diaconaal centrum De Bakkerij

Doe mee met de Broodmunt!

Steeds vaker blijkt dat een grote groep Leidenaars onvoldoende de weg naar hulp weet, kan of durft te vinden. En dat mensen onder de armoedegrens een grotere kans hebben op psychische problemen of eenzaamheid. Daar willen we als Bakkerij wat aan doen m.b.v. de Broodmunt en we roepen de Leidse kerken op om mee te doen en bij te dragen! Via hulpverleners en ons eigen diaconale spreekuur kunnen we een setje van 10 Broodmunten uitreiken, waarmee mensen

in hun eigen wijk mee kunnen doen aan een buurtmaaltijd. Uw bijdrage is van harte welkom om zo arme mensen een hart onder de riem te steken.

U kunt uw gift voor Broodmunten à €5,- overmaken op: rekeningnummer NL 46 INGB 0000 097065 van

Diaconie Protestantse gemeente Leiden o.v.v. donatie Broodmunt. Zie ook www.debakkerijleiden.nl/nieuws

Contactadressen

Secretariaat: Lorentzkade 16A, 2313 GB Leiden, 071 737 00 87 (ma-do 9.30-11.30 uur), petrusenpaulusleiden@gmail.com
Pastoor **W. Broeders**: 06 271 401 17, w.p.l.broeders@gmail.com
Pastoor **J. Smith**: 071 513 07 00, jhsmitpr@gmail.com
Diaken **G. Clavel**: 06 537 323 62, diakengjclavel@gmail.com
Pastoraal werker **M. Falke-de Hoogh**: 06 532 491 87, m.dehoogh@hotmail.com

www.petrusenpaulusleiden.nl

Colofon

Jaargang 18, nummer 7, Juli - Augustus 2023

Rondom Petrus en Paulus is een uitgave van de R.K.-parochie HH. Petrus en Paulus in Leiden, Leiderdorp, Stompwijk en Zoeterwoude

De redactie is bereikbaar via het secretariaat. Redactie ad interim: Wilbert van Erp en pastoor Smith
Vormgeving: Grafisch Buro Versteegen Vormgeving - Leiden
Tekst overname uit dit blad is prima, mits met bronvermelding. Nr. 1 komt uit op 7 september 2023. Deadline 21 augustus.

Regio Oost

Parochiekernen De Goede Herder, Sint Jan's Onthoofding en H. Laurentius

Adres- en bankgegevens zie pagina 6

Eerst aanspreekbare: pastoor W.P.L. Broeders

Activiteiten rond 150-jarige Laurentius

De activiteiten die vóór de zomervakantie gepland waren om te vieren dat de H. Laurentiuskerk 150 jaar bestaat, zijn een groot succes geweest.

Op 21 mei was het Stompwijkse korenfestival een feest voor alle aanwezigen. Zes koren lieten van zich horen, en mede dankzij de prachtige akoestiek van de kerk, klonk het geweldig. De genres van de koren waren heel verschillend, maar iedereen had plezier in zingen en in muziek. Er waren liederen, zelfs in het latijn, om naar te luisteren en liederen die iedereen mee kon zingen. En dat werd vol enthousiasme gedaan. Alle aanwezigen waren het erover eens dat dit vaker gedaan moet worden.

Zaterdag 10 juni heeft pastoor Broeders met het doorknippen van een lint en het uitspreken van een gebed het gerenoveerde "Kerkbos"

geopend. Dit bos/tuin is sinds 1755 de tuin van de pastoor geweest. Oudere aanwezigen wisten nog te vertellen dat ze als jongeren uit de tuin gejaagd werden! Van pastoor Stoek (pastoor in Stompwijk van 1824 tot 1870) is bekend dat hij graag tuintierde en verschillende bomen heeft geplant. Ook zeiden pastoors dat ze geen hoog inkomen hadden, maar wel altijd goed eten hadden uit de eigen groentetuin.

Sinds er geen pastoor meer in de pastorie woont zijn tuin en bos nogal verwaarloosd. Een flinke groep vrijwilligers plus een subsidie van de provincie heeft ervoor gezorgd dat het bos

is opgeknapt en gerenoveerd. Er zijn bomen omgezaagd en bomen geplant, struiken geplant en bolletjes in de grond gestopt. Er zijn vogelhuisjes en vleermuisenkasten opgehangen, alles met deskundig advies. Voor bezoekers is het een prachtige plaats om even stil te zitten, God te danken voor de mooie natuur, uit te kijken over de polder en gewoon even tot rust te komen.

Bij de opening waren er marktcramen, de fanfare gaf een klein concertje en er waren rondleidingen door het bos. Mede door het prachtige weer was het een heel geslaagde dag. De activiteiten rond het 150-jarig bestaan gaan verder na de zomervakantie. Hoogtepunt daarbij is het bezoek van de bisschop op 17 september. Meer hierover in de volgende editie van dit blad.

Je mag rusten en ervan genieten!

Yes! Weken naar uitgekeken! Op vakantie! Spaanse zon, aan het strand in Zoutelande, of toch op de camping in Frankrijk? Of blijf je lekker thuis? Wat zegt de Bijbel eigenlijk over vakantie? Nou, helemaal niets dus! Vakantie bestond toentertijd tenslotte nog niet. Maar de Bijbel zegt wel van alles over rust houden. Jezus en de discipelen zijn druk geweest met preken, onderwijzen, werken. Er is nog genoeg te doen, maar Jezus vertelt hen: 'Rust een beetje uit'. Hij stuurt ze niet op vakantie. Nee, Hij neemt ze mee naar een rustige plek om tot rust te komen en nieuwe kracht op te doen. De rust van de vakantie is vooral bedoeld om daarna weer met nieuwe energie en kracht aan de gang te kunnen. Rusten om toegerust te worden, voor de taak die God je heeft gegeven. Geniet ervan!

Margreet Onderwater, *gebedsleider*

Jubileum parochiekoor Sint Jan

In het pinksterweekend vierden we naast de komst van de Heilige Geest ook het 25 jarig jubileum van mw. Annie Berg-Rodewijk. Al vele jaren is zij actief binnen het parochiekoor en koren elders. Pastoor Broeders reikte haar de bijbehorende versierselen inclusief oorkonde uit en namens het parochiekoor reikte mw. Margot Duivesteijn de bloemen uit.

Eerste Heilige Communie in de Goede Herderkerk

Na een maandenlange intensieve voorbereiding hebben op zondag 21 mei negen communicantjes hun Eerste Heilige Communie ontvangen. Het was een mooie viering in een feestelijk versierde Goede Herderkerk, met als thema 'In de wolken'. Gelukkig begon na de viering het zonnetje heerlijk te schijnen. Amalia, Raya, Emilia, Lydia, Mathilde, Thomas, William, Cecilia en Damian; allemaal van harte gefeliciteerd!!
Mariëlla Oerlemans en Nicole Gerritsen

Vorbereiding op het Heilig Vormsel

We zijn op maandag 5 juni samengekomen met vormelingen. Zij hebben verteld over de indrukken die zij hadden opgedaan tijdens hun bezoek aan de Laurentius Kathedraal in Rotterdam, waar honderden vormelingen de Vuurdoop bezochten. Vooral het aantal mede-vormelingen maakte veel indruk. Je bent niet de enige die er voor kiest om je te laten voorbereiden op dit sacrament. Met de pastoor gingen de vormelingen in de kerk op zoek naar de Heilige Geest. Bij de doopvont en bij het altaar en bij het tabernakel vertelde de pastoor wat er allemaal te ontdekken valt als je goed kijkt. Daarna hebben we gesproken over de zeven gaven van de Heilige Geest. Deze zijn heel belangrijk in ons leven: de Wijsheid, het Inzicht, de Raad, de Sterkte, de Kennis, de Liefde voor God en het Verstand. We hebben kaarsjes aangestoken bij de gave die wij op dit moment het meest konden gebruiken en een gebed uitgesproken! Het was een mooi en rustig moment. De datum van het H. Vormsel is zaterdag 4 november.

De vormselgroep van St. Laurentius, St. Jan en Goede Herder

In 2027 bestaat De Bakkerij 600 jaar

En dat willen we vieren! Heeft u ideeën, suggesties of heeft u belangstelling om dit eeuwfest mee te helpen organiseren, meld u dan nu aan om mee te brainstormen! Via info@debakkerijleiden.nl

Het jaarverslag van De Bakkerij blijkt terug op 2022. Een jaar van nieuwkomers en van vertrouwde hulp vanaf de Oude Rijn. Waar en hoe draagt de Diaconie bij aan mensen die in de knel komen vanwege energie-armoede? Hoe

bevorderen we opvang en huisvesting voor kwetsbare doelgroepen, zoals mensen in Ter Apel die buiten slapen? Waar dragen we bij aan verbinding in een tijd dat polarisatie in de politiek en op social media het debat regeert? Leest u mee in het kleurrijke Jaarverslag 2022 op onze website? www.debakkerijleiden.nl

25 Jaar

De Jubileummis 10 juni.

Formed - voor de vakantie-uren ...

Zoals u weet zijn we al jaren 'lid' van Formed. Dat is katholieke site van de Amerikaanse bisschoppen waarop prachtige video's, documentaires, inleidingen, heiligenlevens en films te zien zijn. Ook kunnen E-boeken en luisterboeken gedownload worden. Alles is in het Engels (deels ook Spaans), maar voor velen van u is dat geen bezwaar. Er is ook heel veel voor kinderen, die zelfs dan al een beetje Engels leren. Aanmelden is gratis en eenvoudig: www.formed.org en dan rechtsboven naar signup, u zoekt op Leiden en vindt de Lodewijk kerk waar u op klikt. Dan vult u uw emailadres in en de toegang ontvangt u per mail. Vanaf dan kunt met uw emailadres zonder verder wachtwoord inloggen.

Kevelaer en Heiloo – Haagse Bedevaarten

Eendaagse op vrijdag 11 augustus

8 uur vertrek bij de Petruskerk om in Kevelaer de Hoogmis mee te vieren en na de lunch de kruisweg te bidden en met een plechtig Lof af te sluiten. Na de avondmaaltijd is de verwachte thuiskomst rond 20.30 uur. Kosten per persoon zonder warme middagmaaltijd € 57,50 per persoon; met warme middagmaaltijd € 75,00.

Driedaagse van donderdag 10 tot en met zaterdag 12 augustus

Donderdag om 10.00 uur vertrek bij de Petruskerk. Onderweg is de lunch, in Kevelaer ruim tijd om 'thuis te raken' vooraf aan de Mis en na het diner het Lof met de lichtprocessie. Vrijdag begint met Rozenkrans en biechtgelegenheid.

Zomerstop Engels Mis en aanbidding zondagmiddag

De Engelse Mis wordt door het jaar heen heel goed bezocht door gelovigen uit heel veel landen. Na de Mis is er altijd ook 'meet and greet' in de zaal en tuin. Maar halverwege juli zoeken velen van hen hun familie op. De laatste Engelse Mis is op zondag 16 juli. We beginnen weer op zondag 27 augustus. De aanbidding vooraf en het biechtuur vervallen dus ook in de zomer. Biechten kan vrijdagavond na de Mis in de Lodewijk of zondag na de Mis in de Joseph.

Een afspraak maken kan natuurlijk ook.

Because a lot of the attendees of the English Mass are not in Leiden during the summer, there will be a pause. The last Mass will be on Sunday 16 July with a BBQ after! We start again at Sunday 27 of August. Also the hour of adoration and confession will stop during the summer. Confession is possible after the Evening Mass on Fridays in the Lodewijk, or after Sunday Mass in de Joseph (Mass start at 11.30 AM).

Lunch om seizoen te openen 3 september

Zoals het seizoen geëindigd was met een lunch in het park tegenover de Joseph, zo wordt het seizoen geopend met een lunch in de Lodewijk, na de Mis van 10.00 uur op zondag 3 september. Tegen die tijd wordt er wel een oproep gedaan wie voor wat kan zorgen. Maar de dag kan nu alvast in de agenda genoteerd worden.

Na de Mis, in de gang (Joseph) of in de tuin (Lodewijk).

Daarna de Hoogmis, na de lunch de kruisweg en een plechtig Lof. Na de avondmaaltijd gezellig samenzijn in de grote zaal van het Priesterhuis.

Zaterdag vieren we de Broederschapsmis, met erna ruim de tijd voor koffie en Kevelaer. Om 12.15 na de sluitingsplechtigheid vertrekken we weer en onderweg dineren we. Verwachte thuiskomst rond 17.30 uur. Kosten per persoon voor 2-persoonskamer met douche/WC € 275,00 (met eigen vervoer € 250,00) - Toeslag 1-persoonskamer is € 40,00

Onze Lieve Vrouw ter Nood te Heiloo woensdag 13 september

H. Mis, lunch en de Kruisweg in Heiloo en aansluitend een plechtig Lof in de St. Adelbertabdij in Egmond met bezoek aan de winkel. Na een diner in Haarlemmerliede is de verwachte thuiskomst rond 21.00 uur. De kosten zijn € 57,50,- per persoon. Voor meer informatie en aanmelding: kijk op onze website www.bedevaart.nl of bel 06-49890002 of stuur een email naar dehaagsebedevaarten@gmail.com.

Gastvrijheid en de zondag

Deze maanden hoorden we regelmatig over de houding van gastvrijheid. Wat merken mensen die voor het eerst bij ons in de kerk komen? Een wat rommelige tafel met heel veel folders? De vele kaarsjes die branden bij Maria? Een vriendelijk iemand die hen welkom heet of iemand die met een blik lijkt te zeggen: "Wat kom jij hier nu doen?" Nestelen we ons in de kerkbank of blijven we openheid houden voor de mensen om ons heen?

Na de zomer voegen we er een nieuw thema bij. Wat is de betekenis van de zondag als dag des Heren? Hoe kunnen we onze liturgievieringen nog meer op de aanwezigheid van de Heer afstemmen? Wat kan daar de gewaardeerde bijdrage van de koren bij blijven? Maar ook gaan we kijken of we van tijd tot tijd op de zondagen een aanbod vooraf en/of aansluitend op de Mis kunnen bieden. Voor de kinderen, voor de gezinnen, voor iedereen. Zo kan de Zondag die de Dag des Heren is nog meer een dag van de Kerkgemeenschap worden. Pastoor Smith

Kom en Zie – Wat is jouw toekomst, wat is jouw roeping?

Vanaf september wordt het "Kom en zie-jaar" voor de tweede keer aangeboden. Dit is een traject voor jongemannen tussen 18 en 45 jaar die zoeken naar wat hun roeping is. Het jaar (tot en met mei) bestaat uit een maandelijks bijeenkomst met gebed, maaltijd, inleiding en onderling gesprek, wekelijks een langere tijd

van gebed en regelmatig een gesprek met een begeleider. Bij 'roeping' moeten we niet alleen denken aan priester, diaken of religieus, maar ook aan het sacramenteel huwelijk. Wellicht denkt iemand al over een van die wegen, maar dat is nog geen roeping. Die komt van de Heer, Hij roept.

Dat doet Christus niet door een flits-inzicht of bepaalde tekenen, maar wel in een periode van onderscheiding, waarin iemand zich echt beschikbaar kan stellen voor Gods leiding. Voor meer informatie kan je contact opnemen met een van de twee pastoors. Zie ook www.bisdromsterdam.nl/roeping/vronesteyn/orientatie-vronesteyn

Feestelijke bijeenkomst Regio Zuid op Hemelvaartsdag

Na de regionale Hemelvaartsviering in de Petruskerk, maakten tientallen kerkgangers gebruik van de gelegenheid om aansluitend in de Petruszaal elkaar te ontmoeten bij de koffie met wat lekkers. Daarna werd iedereen bijgepraat door de pastoraatgroep over recente ontwikkelingen over de aanstaande sluiting van de Antoniuskerk, de verbouwing van de Maria Middelaarskerk. Ook de regio zelf kreeg aandacht, omdat die relatief onbekend is. De le-

den van de pastoraatsgroep stelden zich voor: Els Grijmans (vanuit de Petrus) is voorzitter en leden zijn Pauline Backbier (vanuit de Petrus), Wilbert van Erp (vanuit de LAM Gods) en Victoria Twist (vanuit de Hartebrug). Pastoraal werker Marlène Falke ontbrak helaas vanwege haar long-covid klachten. Tot slot was er een lekkere lunch. "Zo'n regionale bijeenkomst moeten we vaker doen" werd gezegd!

Ook dit jaar deed onze parochie doet weer mee onder de vlag van 'Laudato Si', de encycliek van onze paus over Gods Schepping en de schepselen op onze Moeder Aarde die het moeilijk hebben. Jan Akerboom startte in Rotterdam om middernacht en liep weer de volle 40 km, Els Grijmans haakte aan in Poeldijk voor de laatste 12 km. Ze eindigden samen met vele andere lopers op het strand van Scheveningen. Op de stranden van Zuid-Europa komen veel vluchtelingen aan, de meeste levend maar sommigen niet. De Nacht is een jaarlijks wandelevenement om geld in te zamelen voor noodhulp aan vluchtelingen, wereldwijd. Jan en Els haalden aan sponsorgelden ruim € 1700 op, een prachtig resultaat! Ze werden met applaus binnengehaald in de vroege viering op zondagmorgen in de Antoniuskerk waar gezamenlijk het Onze Vader werd gebeden.

Niet zonder ons

Op 12 september organiseert het Burgerinitiatief #NietZonderOns071 een wandeling door de Leidse binnenstad om stil te staan bij de verscheidenheid aan burgers. Wat meestal onzichtbaar is, wordt zichtbaar gemaakt. Bij het eindpunt op het Garenmarktplein worden bloemen uitgereikt en gedichten voorgedragen. Het begint in de Nieuwstraat om 15u45 en duurt ongeveer een uur. Ben u nieuwsgierig geworden? Vanaf 1 september staat actuele info op www.platformsamenwerken.nl/nietzonderons071

Bedevaart naar Kevelaer

Ook dit jaar wordt vanuit onze parochie een bedevaart met het Groene Hart (Roelofarendsveen) naar Kevelaer georganiseerd van maandag 4 t/m woensdag 6 september met o.a. begeleiding van Pastoor Walter Broeders en pater Joachim Oude Vrielink ofm. Informatie en deelnameformulieren bij Wim Barning of: wimbarning@ziggo.nl of 06-53712650.

SCHEPPINGS PERIODE 2023

Samen met christenen over de hele wereld, vieren wij de Scheppingsperiode. Deze begint met de Wereldgebedsdag voor de Zorg voor de Schepping op 1 september en eindigt op de feestdag van de Heilige Franciscus van Assisi op 4 oktober. Het thema dit jaar is: "Laat vrede en gerechtigheid stromen." Ook onze parochie doet mee met een aantal gebedsmomenten en andere activiteiten. De Laudato Si' werkgroep is bezig een programma in elkaar te zetten. "Laudato Si'" zijn de beginwoorden van het beroemde Zonnelied van de Heilige Franciscus en "de Schepping, ons een Zorg!" is het motto van de werkgroep van de grote parochie.

Gastvrijheid in de Hartebrugkerk

17 juni was de voorbereidingsbijeenkomst voor de gastpersonen die het mogelijk gaan maken dat we onze Hartebrugkerk tijdens de Open Monumentendagen (OMD) op 9 en 10 september openstellen en bezoekers ontvangen. Er is ingegaan op Hartebrug als monument en als katholieke kerk. Aandacht voor dat laatste past goed in het thema 'Levend Erfgoed' van de komende OMD. Pastoraal werker Marlène Falke gaf daarbij een mooie toelichting, met verwijzing naar de zin boven de ingang PORTA COELI, bij de rol van verschillende plekken in de kerk om ons dichterbij de hemel te brengen. Ook gastvrijheid en orde & veiligheid waren belangrijke onderwerpen.

Gezinsviering in de Hartebrugkerk

Alle gezinnen zijn van harte uitgenodigd om mee te vieren op zondag 3 september. De communicanten van 16 april vieren hun terugkomdag en de vormelingen van 4 november aanstaande gaan zich voorstellen aan de parochianen. Uiteraard is er tijdens deze Eucharistieviering van 11.15 uur veel aandacht voor het nieuwe schooljaar en de scheppingsperiode. Na de viering is er een lunch voor de kinderen.

Oproep van de Petruskerk voor helpende handen

Wij zitten dringend verlegen om nieuwe contactpersonen. Momenteel is het rondbrengen van dit blad de belangrijkste taak. Wilt u meehelpen? Stuur dan een mailtje naar Cathalijne Louwes: clouwes@ziggo.nl

Overleden

- Op 5 mei mevr. Catharina der Groot – Remmerswaal, 86 jaar (Petrus)
- Op 8 mei mevr. Dorothea van Steenberg – Hageman, 86 jaar (Petrus)
- Op 11 mei mevr. M.A. van der Wiel- Burghout, 94 jaar (Harteburg)
- Op 13 juni dhr. Wilbert van der Hulst, 54 jaar (Lam Gods)

Ridder Ad van der Helm

Op 13 juni heeft pastor Ad van der Helm de onderscheiding ontvangen van Ridder in de orde van Oranje-Nassau, de dag waarop hij zijn 30+1-jarig priesterjubiläum mocht vieren. Premier Rutte reikte zelf de onderscheiding uit, wat zeer uitzonderlijk is. Hij zei: "Pastoor van der Helm is een man met opvattingen over hoe

de kerk steeds opnieuw aansluiting moet vinden bij de samenleving. Als het waar is wat je vaak hoort, dat de kerk per definitie in beweging moet zijn, dan geef jij een heel goed voorbeeld hoe dat eruit kan zien. Bevlogen, betrokken, benaderbaar."

Pastor van der Helm gaat regelmatig voor in onze parochie. Hij is pastoor van de Nicolaasparochie in Zoetermeer en verder verbonden aan de Katholieke Universiteit van Leuven (België) en aan het RK Bisdóm Paramaribo (Suriname). Gefeliciteerd!

Regio Oost

Regio Noord

Regio Zuid

Juli	St. Jan's Onthoofding	De Goede Herder	H. Laurentius	H. Lodewijk	St. Joseph	St. Petrus	H. Antonius	Hartebrug	
1 za	19.00 WG - mw. Onderwater					17.00 EV - pastoor Smith			1
2 zo	13e zondag door het jaar	09.30 EV - pastor v.d. Helm	11.00 WG - mw. Turk	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 WG	11.15 EV/KWD - pastor v.d. Helm	2
8 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV - pater Lindeijer			8
9 zo	14e zondag door het jaar	09.30 EV - pastor v.d. Bie	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD NL - pater Lindeijer 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - Pater Matteus	11.30 EV/KWD - Pater Lindeijer		09.30 EV - pastoor Broeders	11.15 EV - pater Moons	9
15 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV - pastoor Smith			15
16 zo	15e zondag door het jaar	09.30 WG - diaken Clavel	11.00 WG - mw. Turk	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pastoor Broeders	11.15 EV - pastoor Broeders	16
22 za	19.00 WG - mw. Onderwater					17.00 EV - pastoor Broeders			22
23 zo	16e zondag door het jaar	09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pater Kortekaas	11.15 EV - pater Oude Vrieling	23
29 za	19.00 EV - pastoor Smith					17.00 EV - pastoor Smith			29
30 zo	17e zondag door het jaar	09.30 WG - mw. Epskamp	11.00 WG - diaken Clavel	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 WG	11.15 EV - pater Moons	30
Augustus									Augustus
5 za	19.00 EV - pastoor Smith					17.00 EV - pastoor Smith			5
6 zo	Gedaanteverandering van de Heer	09.30 WG - mw. Dingjan	11.00 WG - mw. Turk	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 WG	11.15 EV - pater Hoogenboom	6
12 za	19.00 geen viering					17.00 EV - pastoor Smith			12
13 zo	19e zondag door het jaar	09.30 EV - pastor v.d. Helm	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pastoor Broeders	11.15 EV - pater Moons	13
15 di	Maria Tenhemelopneming			19.00 EV - pastoor Smith		09.00 EV - pastoor Smith			15
19 za	19.00 EV - pastoor Smith					17.00 EV - pastoor Broeders			19
20 zo	20e zondag door het jaar	09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 EV - pater Kortekaas	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pater Kortekaas	11.15 EV - pastoor Broeders	20
26 za	19.00 WG - mw. Onderwater					17.00 EV - pastoor Smith			26
27 zo	21e zondag door het jaar	09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 WG	11.15 EV - pater Oude Vrieling	27
September									September
2 za	19.00 Oecumenische viering					17.00 EV - pastoor Broeders			2
3 zo	22e zondag door het jaar	09.30 WG - dhr. Koot	11.00 WG - mw. Turk	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pastoor Broeders	11.15 EV/KWD - pastoor Broeders	3
9 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV/KWD - pastoor Smith			9
10 zo	23e zondag door het jaar	09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pastor v.d. Bie	11.15 EV - pastor v.d. Bie	10

Legenda

EV = Eucharistieviering
GV = Gezinsviering
KWD = Kinderwoorddienst
WG = Woord- en gebedsdienst

Zuidbuurtseweg 15
2381 LB Zoeterwoude
071 580 12 15
(di/vr 9.30-11.30 u.)
sintjansparochie@hotmail.com
NL95 INGB 0000 2717 53

www.hhpp-oost.nl/sint-jan

Hoge Rijndijk 18
2382 AS Zoeterwoude
071 541 15 10
(ma/wo/vr ochtend)
degoedeherder@yahoo.com
NL12 RABO 0335 6021 85

www.hhpp-oost.nl/de-goede-herder

Dr van Noortstraat 88
2266 HA Stompwijk
071 580 16 04
(ma/wo/vr 10-12 u.)
sintlaurentius@hotmail.com
NL49 RABO 0361 5032 68

www.hhpp-oost.nl/h-laurentius

Steenshuur 19
2311 ES Leiden
071 513 07 00
lodewijkparochie@gmail.com
NL83 INGB 0000 6072 98

www.lodewijkparochie.nl

Herensingel 3
2316 JS Leiden
071 521 81 13
NL57 INGB 0000 6023 34

www.stjosephleiden.nl

Kerk:
Lammenschansweg 40A
Secretariaat:
Lorentzkade 16A
2313 GB Leiden
071 512 19 12
(ma-vr 9.30-11.30 u.)
secretariaat@sintpetrusleiden.nl
NLO4 INGB 0002 5541 52

www.sintpetrusleiden.nl

Kerk:
Antoniuskerk
Boshuizerlaan 13
Secretariaat:
Boshuizerlaan 13
2321 SG Leiden
071 531 01 62 (di 9.30-11.30)
secretariaat@lamgodsleiden.nl
NLO9 INGB 0000 5272 47

www.lamgodsleiden.nl

Kerk:
Haarlemmerstraat 110
Secretariaat:
Haarlemmerstraat 106
2312 GD Leiden
071 512 04 01
(di/vr 10.30-13.00 u.)
hartebrugkerk@kpnmail.nl
NL29 INGB 0002 5958 00

www.hartebrug.nl

Internet Livestream

Bij de Lodewijk-, De Goede Herder-, St. Jan-, Hartebrug- en Antoniuskerk zijn de vieringen ook te volgen via livestream. Meer info op hun websites.

Andere vieringen

Kapel RK-Begraafplaats

Zijlpoort, Haven 64
Heilige Mis op dinsdag 1 augustus en september om 10.00 uur. Niet op 6 juli. De kapel is dagelijks geopend.

Kapel Roomburgh,

Hof van Roomburgh 46
Voor de actuele tijden van de vieringen in Roomburgh kunt u het beste bellen met de receptie: 071-5892200.

Maandag

9.00 EV Lodewijkkerk

Dinsdag

9.00 EV Sint Petruskerk

19.00 EV Lodewijkkerk

Woensdag

9.00 EV Lodewijkkerk

10.00 EV/WG Goede Herderkerk

18.30 Aanbidding en biecht

19.00 EV Sint Josephkerk

Donderdag

9.00 EV Lodewijkkerk

Vrijdag

9.00 EV Sint Petruskerk

19.00 EV Lodewijkkerk

Zaterdag

9.30 EV Lodewijkkerk

Zondag

17.00 Poolse mis

Sint Josephkerk

Liturgische feesten

De maand juli is toegewijd aan het kostbaar Bloed van de Heer. Op 16 juli wordt de vrije gedachtenis gevierd van O.L. Vrouw van de Karmel. Deze gedachtenis die natuurlijk met de Karmelorde verbonden is, werd vooral geliefd vanwege het Scapulier. Het Scapulier is een stukje stof of een medaille die gedragen worden om aan te geven dat we ons toewijden aan Maria. Het stukje stof herinnert er ook aan dat we onder de Mantel van de Moeder Gods kunnen schuilen. Op 15 augustus vieren we het Hoogfeest van de tenhemelopneming van Maria.

JULI

- Di 4** **Bezinningsavond Opus Dei voor dames,**
Lodewijkpastorie, 19.45 uur.
- Wo 5** **Info avond over de Goede Herder catechese**
(zie hiernaast)

AUGUSTUS

- Do 10 – Za 12** **Bedevaart Kevelaer**
(zie blz. 4)
- Di 15** **Hoogfeest van de Tenhemelopneming van Maria**

SEPTEMBER

- Za 2** **Pater Pio Gebedsgroep.**
10.30 uur Sint Josephkerk
- Zo 3** **Startlunch Lodewijk,**
aansluitend aan de Mis van 10.00 uur
- Ma 4 - Wo 6** **Bedevaart Kevelaer**
(zie blz. 5)
- Di 5** **Bezinningsavond Opus Dei voor dames,**
Lodewijkpastorie, 19.45 uur
- Do 14** **Bijbeluitleg door Marieke Maes.**
Antoniuspastorie 20.00-22.00 uur.
Aanmelden is niet nodig

Catechese najaar

Verken het katholieke geloof – Van Alpha tot Sycamore

Aan de hand van video-inleidingen, getuigenissen, gesprekken, teksten uit de Bijbel en catechismus, gebedsmomenten, een rondgang door de kerk e.a. komen de belangrijkste aspecten van het katholieke geloof aan de orde.

Een cursus / serie om als geheel te volgen met alle ruimte voor vragen en ontdekken. Door pastoor Smith, Eliza Oudshoorn, Annelies Cremers, Helen Opstal en Neno Wiggers. 9 donderdagen van 19.30 - 21.30 uur: 21 en 28 september, 5, 12, 19 en 26 oktober en 9, 16 en 23 november. Locatie: Steenschuur 17, Leiden. Info en aanmelding: jhsmithpr@gmail.com

Leesavonden teksten Ratzinger / Benedictus XVI

Uit diverse publicatie over uiteenlopende thema's lezen we van teksten van deze grote theoloog en gaan daarover in gesprek. Let wel, de teksten vragen wel een goed meedenken en nadenken. Uit onder meer De Geest van de Liturgie –

Catechese van de Goede Herder

Methode

Al jaren nemen zo'n veertig kinderen in onze parochie deel aan de catechese van de Goede Herder. Het is een prachtige manier om kinderen vanaf 3 jaar kennis te laten maken met de grote mysteries van ons geloof: Gods liefde voor hen, zijn Menswording, zijn Verrijzenis, zijn Aanwezigheid in de Eucharistie, zijn koninkrijk etc. We doen dit met een montessorimethode die helemaal is aangepast aan hun leeftijd. We zijn er zelf steeds weer over verbaasd hoeveel de kinderen ervan genieten als ze werken met de materialen en hoe ze hun persoonlijke relatie met Jezus vormgeven. Ook voor jongeren die nú al willen leren hoe later het geloof aan kinderen door te geven is meedoen met onderstaande cursus of met de Catechese Goede Herder zeer waardevol.

Informatie

De catechesebijeenkomsten zijn wekelijks op woensdagmiddag in verschillende leeftijdsgroepen in de zalen naast de Josephkerk. Alle kinderen van 3 tot 12 jaar zijn welkom. Elk jaar in september is er weer plek voor nieuwe kinderen. Voor meer informatie of opgave kunt u contact opnemen met Bernadette Ratti, 0628549468, leiden@catechesegoederherder.nl. Of u kunt kijken op www.catechesegoederherder.nl.

catechesegoederherder.nl. Vrijdag 5 juli om 20:00 is er een informatieavond voor ouders in een zaal van de Josephkerk.

Cursus

Voor iedereen die in de kerk met kinderen werkt is het zeer de moeite waard om meer over de Catechese van de Goede Herder te leren. Daarom willen we hier ook aankondigen dat er in september een vormingscursus zal plaatsvinden in Helvoirt. Zie: <https://sites.google.com/view/cghcursusregiovuht>. Alle mensen die in Leiden deze catechese geven hebben meerdere van deze cursussen gevolgd. We hebben ontdekt dat je persoonlijk geloofsleven er heel erg door gevoed wordt. Tevens is het heel fijn om te weten wat wel en wat niet werkt bij de geloofsoverdracht aan kinderen. En natuurlijk kun je er al je vragen stellen over de problemen waar je tegenaan loopt in je eigen werk met kinderen.

De Kern ons geloof – Jezus van Nazareth – Oefeningen in geloof, hoop en liefde ... Kopieën van de teksten zijn op de avonden aanwezig. Steeds op woensdagen 20.00 – 21.30 uur: 27 sept, 11 en 25 okt, 8 en 21 nov. Locatie Steenschuur 17. Door pastoor Smith e.a. Aanmelding is niet nodig.

Met Adrienne van Speyr het kerkelijk jaar volgen Zoom inleidingen

Elke 3^e woensdag 20.15 -21.30 uur via Zoom, inloggen via de Lodewijksite. Start 20 sept. Door pastoor Smith. We lezen teksten uit haar vele werken die de bijzondere tijden en feesten van het kerkelijk jaar belichten.

Vakantiefoto van een Mariakapel

De Maria Middelaarskerk is bijna klaar. Er is het plan om buiten op het plein voor de kerk een Mariakapel te realiseren. Misschien komt u tijdens de vakantie ergens een mooie Mariakapel tegen. Maak er een foto van en mail naar secretariaat@lam-godsleiden.nl Wie weet komen we zo op mooie ideeën voor deze nieuwe kapel bij de Maria Middelaars. Bij voorbaat dank!

Het pastorale team, het parochiebestuur en de interim-redactie wensen u een mooie zomer onder de genadestrallen van de Heer